

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНСЬКИХ МОВ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

Факультету іноземної філології

(назва факультету)

Рошко М.М.

(прізвище, ініціали)

2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

для студентів I курсу денної форми навчання
факультету іноземної філології

Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка 03 Гуманітарні науки
Спеціальність	014. Середня освіта. 035 Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація) (за наявності)	014.023. Середня освіта. Мова та література (французька) 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька
Освітня програма	Французька мова і література. Зарубіжна література Французька мова та література. Переклад
Статус дисципліни	нормативна
Мова навчання	українська/французька

Робоча програма навчальної дисципліни «Практична фонетика французької мови» для студентів I курсу денної форми навчання факультету іноземної філології. 2023 р. – 12с.

Розробник: Кікало А. В., к.ф.н., доц.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри романських мов та зарубіжної літератури

протокол № 8 від « 30 » травня 2023 р.

Завідувач кафедри романських мов та зарубіжної літератури _____ доц. Смужаниця Д. І.

Голова науково-методичної комісії _____ Синьо В.В.

Завідувач кафедри

Смужаниця Д. І. Смужаниця Д. І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 30 » _____ червня _____ 2023 _____ р.

© Кікало А.В. 2023 р.

©ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1	
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	1	
	Лекції:	
	Практичні (семінарські):	
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	44	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	46	

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс спрямований на оволодіння фонетичною системою французької мови, засвоєння передусім її практичної сторони, розвиток вмінь аудіювання, постановку правильної вимови

Мета навчальної дисципліни "Практична фонетика французької мови" - ознайомлення студентів з основними поняттями і категоріями сучасної фонетики французької мови, формування фонематичного слуху, артикуляційних навичок та навичок інтонування мовлення; розвиток фонетичної компетенції студентів, як складової мовної компетенції; окреслення шляхів практичного застосування отриманих знань, умінь і навичок з практичної фонетики.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК-5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК-1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК-3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

ФК 7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

ФК-8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Практична фонетика французької мови**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр НД за ОП	Назва навчальної дисципліни
ОК 8	Французька мова (практичний курс)

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Французька мова і література. Зарубіжна література**» та «**Французька мова і література. Переклад**» вивчення навчальної

дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.	ПРН 8
Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності	ПРН 16

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Практична фонетика французької мови**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Студент знає й розуміє фонетичну систему французької мови, правильно артикулює та відтворює всі елементи французької вимови.	ПРН 8
Студент розуміє і практично застосовує специфічні явища французького мовного потоку (ритмічна група, зчеплення, зв'язування).	ПРН 16

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- залік
- лабораторні завдання
- виконання завдань модульної контрольної роботи.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, лабораторні завдання.

Форма модульного контролю: письмова

Форма підсумкового семестрового контролю: усна (залік)

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	лабор.завдання	50	100
6	6	6	6	6	20		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10	лаборат. завдання	50	100
6	6	6	6	6	20		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Усні відповіді на лаборат.заняттях заняття	5	30	5	30
Виконання лабораторних завдань	2	20	2	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання відповідей на лабораторних заняттях

- «відмінно» 5-6б. – студент бездоганно засвоїв практичний матеріал, повністю орієнтується в фонетичних явищах французької мови, правильно артикулює вивчені фонемі, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, засвоїв основні положення рекомендованої літератури, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» 3-4б. – студент добре засвоїв практичний матеріал, володіє основними фактами з рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; добре артикулює вивчені фонемі, має практичні навички, але допускається певних неточностей і похибок у логіці викладу засвоєного матеріалу;

- «задовільно» 1-2б. – студент в основному опанував практичними знаннями навчальної теми, але нечітко артикулює, плутає явища, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях;

- «незадовільно» – студент не опанував навчальний матеріал теми, не вмів правильно артикулювати, практичні навички не сформовані.

Критерії оцінювання лабораторних завдань

9-10 балів – завдання повністю виконано, студент демонструє як відмінні знання, так і вміння та навички правильної французької вимови та фонетичних явищ французької мови;

5-8 балів – Завдання виконано частково, студент виявляє достатні знання, вміння та навички правильної французької вимови та фонетичних явищ французької мови;

1-4 бали – Завдання виконано з великою кількістю помилок або виконано недбало студент не може продемонструвати вміння та навички правильної французької вимови.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на лабораторних заняттях, виконання лабораторних завдань, результати самостійної роботи. Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає 5 завдань (кожне з яких оцінюється в 10 балів): 2 завдання з відкритими відповідями, 2 практичні завдання, та 1 завдання у формі тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A		зараховано
82-89	B		
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX		не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F		не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль – залік, який проводиться в усній формі. Студент може не допускатися до семестрового контролю, якщо у встановлені графіком освітнього процесу терміни він не підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання, оцінювання яких, згідно із робочою програмою навчальної дисципліни, має відбутися під час семестру. Залік складають здобувачі освіти, яких не влаштовує позитивна

оцінка, виставлена за результатами модульних контролів, а також ті, хто отримав оцінку в межах від 35 до 59 балів. Якщо підсумкова модульна оцінка становить не менше 60 балів, то за згодою здобувача вона може бути зарахована як підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни. З метою підвищення рейтингової оцінки здобувач вищої освіти, за бажанням, може скласти залік із дисципліни під час сесії, результат якого визнається остаточною.

Білет складається з 3-х питань (практичного характеру).

Оцінювання заліку

- «зараховано» 90-100 б. – студент демонструє як відмінні знання, так і вміння та навички правильної французької вимови та фонетичних явищ французької мови; студент бездоганно засвоїв практичний матеріал, повністю орієнтується в фонетичних явищах французької мови, правильно артикулює вивчені фонети, демонструє глибокі і всебічні знання дисципліни, засвоїв основні положення рекомендованої літератури, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «зараховано» 74-89 б. – студент виявляє добрі знання, вміння та навички правильної французької вимови та фонетичних явищ французької мови; добре засвоїв практичний матеріал, володіє основними фактами з рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; добре артикулює вивчені фонети, має практичні навички, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу засвоєного матеріалу;

- «зараховано» 60-73 б. – студент в основному опанував практичними знаннями навчальної дисципліни, але нечітко артикулює, плутає явища, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях;

- «незараховано» 1-59 б. – студент не опанував навчальний матеріал теми, не вміє правильно артикулювати, практичні навички не сформовані.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A		зараховано
82-89	B		
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX		не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	---

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Тема 1. Класифікація голосних французької мови. Наголос у слові. Голосні переднього ряду [a], [ɛ], [e], [i].

Тема 2. Фонетичний складоподіл. Лабіалізовані голосні переднього ряду [œ] - [ə], [ø], [y].

Тема 3. Інтонація стверджувального речення. Голосні заднього ряду.

Тема 4. Носові голосні. Ритмічна група.

Тема 5. Зв'язок між написанням і вимовою. Інтонація питального та окличного речення.

Модуль 2.

Тема 6. Класифікація французьких приголосних та особливості їх артикуляції. Напівголосні / напівприголосні. Артикуляція подвоєних приголосних.

Тема 7. З'єднання звуків у мовному потоці. Зчеплення (enchaînement) та зв'язування (liaison). Випадки обов'язкового зв'язування.

Тема 8. Історична та ритмічна довгота. Елізія. «Е» випадне.

Тема 9. Зміна фонем французької мови в мовному потоці. Явище асиміляції.

Тема 10. Поняття норми та стилю вимови. Французька версифікація.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Класифікація голосних французької мови. Наголос у слові. Голосні переднього ряду [a], [ɛ], [e], [i].	8			4		4
Тема 2. Фонетичний складоподіл. Лабіалізовані голосні переднього ряду [œ] - [ə], [ø], [y].	8			4		4
Тема 3. Інтонація стверджувального речення. Голосні заднього ряду.	8			4		4

Тема 4. Носові голосні. Ритмічна група.	8			4		4
Тема 5. Зв'язок між написанням і вимовою. Інтонація питального та окличного речення.	8			4		4
Модульна контрольна робота	5			2		3
Разом за модуль	45			22		23
Модуль 2						
Тема 6. Класифікація французьких приголосних та особливості їх артикуляції. Напівголосні / напівприголосні. Артикуляція подвоєних приголосних.	8			4		4
Тема 7. З'єднання звуків у мовному потоці. Зчеплення (enchaînement) та зв'язування (liaison). Випадки обов'язкового зв'язування.	8			4		4
Тема 8. Історична та ритмічна довгота. Елізія. «Е» випадне.	8			4		4
Тема 9. Зміна фонем французької мови в мовному потоці. Явище асиміляції.	8			4		4
Тема 10. Поняття норми та стилю вимови. Французька версифікація.	8			4		4
Модульна контрольна робота	5			2		3
Разом за модуль	45			22		23
Разом за семестр	90			44		46

6.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Класифікація голосних французької мови. Наголос у слові.	2	
2	Голосні переднього ряду [a], [ɛ], [e], [i].	2	
3	Фонетичний складоподіл.	2	
4	Лабіалізовані голосні переднього ряду [œ] - [ø], [ø], [y].	2	
5	Інтонація стверджувального речення.	2	
6	Голосні заднього ряду.	2	
7	Носові голосні.	2	
8	Ритмічна група.	2	
9	Зв'язок між написанням і вимовою.	2	
10	Інтонація питального та окличного речення.	2	
11	Класифікація французьких приголосних та особливості їх артикуляції.	2	
12	Напівголосні / напівприголосні. Артикуляція подвоєних приголосних.	2	
13	З'єднання звуків у мовному потоці. Зчеплення (enchaînement) та зв'язування (liaison).	2	
14	Зчеплення (enchaînement) та зв'язування (liaison). Випадки обов'язкового зв'язування.	2	
15	Історична та ритмічна довгота.	2	

16	Елізія. «Е» випадне.	2	
17	Зміна фонем французької мови в мовному потоці.	2	
18	Явище асиміляції.	2	
19	Поняття норми та стилю вимови.	2	
20	Французька версифікація.	2	
	Модульні контрольні роботи	4	
	Разом	44	

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Порівняння французьких та українських голосних.	4	
2	Відповідність голосних звуків французької мови графічним знакам.	4	
3	Ознайомлення з органами мовлення (голосові складки, язик, ротова порожнина, носова порожнина, піднебіння, губи) .	4	
4	Порівняння звуків французької та латинської мов.	4	
5	Артикуляція у французькій та англійській мовах.	4	
6	Порівняння французьких та українських приголосних.	4	
7	Особливості ритму та інтонації, мелодики французької мови.	4	
8	Відповідність приголосних французької мови графічним знакам.	4	
9	Правила декламації поезій та відтворення пісенного тексту.	4	
10	Особливості вимови розмовного стилю французької мови.	4	
11	Підготовка до модульної контрольної роботи	6	
	Разом	46	

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

(у разі потреби)

Технічні засоби: комп'ютер, ноутбук, планшет, мобільний телефон.

Обладнання: інтерактивна дошка, проектор.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

Комірна Є. В., Самойлова О.П. Manuel de Francais; перший рік навчання. К., «Перун», 2007. 488 с.

Коростельова Л.І. Практична фонетика французької мови. Посібник для студентів II курсу філологічних факультетів університетів К.: Вид. центр КНЛУ, 2003. 103 с.

- Сінченко Є. І. Вводно-фонетичний курс французької мови: Метод. рек. з вивчення французької мови. Луцьк, 2011. 52 с.
- Abry D., Veldeman-Abry J. La phonétique : audition, prononciation, correction. Paris : CLE international, 2007.
- Charliac L., Motron A.-C. Phonétique progressive du français. Niveau intermédiaire. Paris : CLE internationale, 2001.
- Grevisse M., Goosse A. Le bon usage. 14e édition. – Bruxelles : De Boeck, 2008.
- Nikou Ch. Phonétique et prononciation. Athènes : Université nationale et capodistrienne d'Athènes, 2018.
- Phonétique progressive du français - Niveau débutant (A1/A2) - Livre + CD - 2ème édition. Paris, CLE International, 2018.

Допоміжна література

- Вінічук Л.С. Звуки французької мови: навчально-методичний посібник з практичної фонетики французької мови. К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2002. 74 с.
- Barféty M., Beaujouin P. Compréhension orale. Niveau 1. CLE International, Paris, 2004.
- Barféty M., Beaujouin P. Compréhension orale. Niveau 2. CLE International, Paris, 2004.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

- <http://apprendre.tv5monde.com/> - сайт TV5 Monde, сторінка для учня / студента, відеосюжети з практичними завданнями для розвитку вмінь аудіювання.
- <http://enseigner.tv5monde.com/> - сайт TV5 Monde, сторінка для викладача, відеосюжети з практичними завданнями для розвитку вмінь аудіювання.
- <http://phonetique.free.fr>
- <http://research.jyu.fi/phonfr/08.html> – гемінація та довгота приголосних.
- <http://research.jyu.fi/phonfr/14.html> – про явище enchaînement.
- <https://savoirs.rfi.fr/fr/apprendre-enseigner/langue-francaise/les-accent-de-lalangue-fran%C3%A7aise> - акценти Франції та країн Франкофонії.
- <https://savoirs.rfi.fr/fr/apprendre-enseigner/langue-francaise/phon%C3%A9tique> – сторінка RFI з практичними вправами для опанування різними фонетичними явищами.
- <https://www.youtube.com/watch?v=IchG8EQX1Q4> як вимовляти французькі носові голосні
- <https://www.youtube.com/watch?v=n6knVuoNA4w> французькі голосні